

**การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์
การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด โดยใช้แนวคิด CAMELS Analysis
Performance Analysis of State Audit Saving Cooperative, Limited Using
the CAMELS Analysis Concept**

ทศพร เลิศศิลป์ชัย
สาขาวิชาการจัดการการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Todsaporn Lerdsinlapachai
E-mail: Todsaporn.l@oag.go.th
Department of Finance and Banking, Master of Business Administration,
Ramkhamhaeng University, Thailand.
Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด โดยใช้แนวคิด CAMELS Analysis มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวโน้ม ทิศทาง และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด โดยอาศัยข้อมูลทางบัญชีในรายงานกิจการประจำปีมาวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยทำการศึกษาในช่วงปี พ.ศ.2559 – 2563 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 5 ปีและศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด กับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มากในปี พ.ศ. 2562 โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินทั้งสิ้น 19 อัตราส่วน

จากการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ในปี พ.ศ. 2563 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ มีรายได้ลดลง 1,520,195.75 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.54 ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 328,236.78 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.28 และมีกำไรสุทธิลดลง 905,872.48 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.30 ถึงแม้ว่าจะสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในดำเนินงานได้อย่างประหยัดแล้วก็ตาม

แนวโน้มของสหกรณ์ในช่วงปี พ.ศ.2559 – 2563 ผลการดำเนินงานอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ ทั้งอัตราผลตอบแทน การเติบโตของธุรกิจ กำไรต่อสมาชิก มีแนวโน้มที่ไม่คงที่ อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิ มีแนวโน้มในทิศทางที่ลดลง สภาพคล่องอยู่ในเกณฑ์ที่ยังไม่ดี โดยมีค่าเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 0.93 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียน กล่าวคือหนี้สินระยะสั้นทุก 1 บาท สหกรณ์มีสินทรัพย์ที่นำมาชำระหนี้ได้เพียง 93 สตางค์เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามสหกรณ์สามารถบริหารลูกหนี้เงินกู้ยืมให้ชำระหนี้ตามกำหนดได้ตามจำนวนทุกปี

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด กับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มากในปี พ.ศ. 2562 พบว่า ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง สภาพคล่องทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไร อยู่ในระดับน่าพอใจ อัตรากำไรสุทธิ สูงกว่าค่าเฉลี่ย แต่อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นยังถือว่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ด้านคุณภาพของสินทรัพย์ ความสามารถในการบริหาร อยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ถึงแม้ว่าอัตราการหมุนของสินทรัพย์จะใกล้เคียงกัน แต่อัตราการเติบโตของสินทรัพย์และการเติบโตของธุรกิจยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

คำสำคัญ: ผลการดำเนินงาน; สหกรณ์ออมทรัพย์; แนวคิด CAMELS Analysis

Abstract

Subject education Performance Analysis of State Audit Saving Cooperative, Limited Using the CAMELS Analysis Concept is to study trends, directions and analyze the performance of State Audit Saving Cooperative, Limited based on the accounting information in the annual business report to analyze financial ratios. The study was conducted during the years 2016 - 2020 for a total of 5 years and studied the operating results of cooperatives. By comparing the financial ratios of the Auditor General of Thailand savings cooperatives with the very large Peer Group ratios in 2019. Using a total of 19 financial ratios.

The study found that The performance of State Audit Saving Cooperative, Limited in 2020 is considered unsatisfactory with a decrease in income 1,520,195.75 baht or 1.54 percent Expenses increased 328,236.78 baht. Accounted for 3.28% and the net profit decreased by 905,872.48 baht, or 1.30 percent, although it can already control be economical in operating expenses.

Trend of the cooperative during Year 2016 – 2020 The operating results were not satisfactory. The rate of return Business growth Profit per member likely to be unstable. Operating cost rate to Tends to increase Net profit growth rate and net profit margin Trend in a downward direction Liquidity is not good. The five-year average is 0.93 times, indicating that the cooperatives have less current assets than current liabilities. In other words, every 1 baht of short-term debt, the cooperative has only 93 satang of assets to pay off the debt However, the cooperative is able to manage the loan receivables to pay the debt on a set basis every year.

Comparative analysis results Financial Ratios of State Audit Saving Cooperative, Limited with the average savings cooperative ratio (Peer Group) at a very large scale in 2019. Found that adequacy of capital to risk financial liquidity profitability in satisfactory level. The net profit margin above average but the response to equity is still considered lower than the average. Asset quality administrative ability Is at an unsatisfactory level Although the asset turnover rate is similar, the asset growth and business growth still below average.

Keyword: Performance; Saving Cooperative; CAMELS Analysis Concept

บทนำ

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินรูปแบบหนึ่ง ที่จัดตั้งขึ้นด้วยวัตถุประสงค์หลักคือส่งเสริมการออมและให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกตามความเดือดร้อนและความจำเป็น ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ต้องมีกลยุทธ์การบริหารเงินทุนของสหกรณ์อย่างชาญฉลาด บริหารงานให้ถูกต้องตามระเบียบและข้อบังคับ สร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิก และควรกระจายความเสี่ยงในการลงทุนเพื่อให้สมาชิกได้รับผลตอบแทนสูงสุด

สหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ดำเนินการจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2523 และได้รับการจดทะเบียนดำเนินกิจการ ตั้งแต่วันที่ 28 พฤษภาคม 2523 โดยเล็งเห็นว่า ข้าราชการผู้มีรายได้น้อยและลูกจ้างประจำมีรายได้น้อยก็มักจะหาทางออกด้วยการกู้ยืมโดยยอมเสียดอกเบี้ยอัตราสูง ซึ่งทำให้เกิดความเดือดร้อนในทางการเงินเพิ่มยิ่งขึ้น จึงได้หาสมาชิกเพื่อร่วมกันก่อตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้น

และปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจ การเมือง การระบาดของโรค COVID-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน ทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งการวางแผนในอนาคต ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงที่ติดต่อกับข้อมูลทางบัญชี เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สถานะทางการเงิน ผลประกอบการของกิจการ โดยการนำแนวคิด CAMELS Analysis มาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ สหกรณ์ออมทรัพย์

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด โดยใช้แนวคิด CAMELS Analysis โดยเห็นว่าเป็นประโยชน์กับสมาชิก ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการตัดสินใจวางแผนการออม การลงทุนและการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด
2. เพื่อศึกษาแนวโน้มและทิศทางของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด
3. เพื่อเป็นประโยชน์แก่สหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด โดยการนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานโยบาย กลยุทธ์ต่างๆ ของสหกรณ์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด โดยอาศัยข้อมูลทางบัญชีในรายงานกิจการประจำปีมาวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยทำการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2559 – 2563 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 5 ปีและศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด โดยการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด กับอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ในปี พ.ศ. 2562

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้บริหาร คณะกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ได้ทราบถึงข้อมูลทางการเงินและทิศทางดำเนินงานธุรกิจ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน และกำหนดนโยบาย หลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดจุดอ่อน เสริมสร้างจุดเด่น

ให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงสมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยมาพิจารณาในการออมในสหกรณ์ออมทรัพย์ การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้บริการและจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 (ม.ป.ป. : ออนไลน์) ได้ให้ความหมาย คำว่า “สหกรณ์” หมายถึง คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมโดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

สุวรรณ รุชโชติ (2541 : 3 - 4) กล่าวว่า ถ้าพิจารณาตามที่มาของคำศัพท์คำว่า “สหกรณ์” ก็หมายถึง “การทำงานร่วมกัน” ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “co-operative” แต่ตามคำนิยามสากลกำหนดไว้ว่า “สหกรณ์ คือ สมาคมอิสระของบุคคลหมู่หนึ่งซึ่งรวมกันด้วยความสมัครใจ เพื่อบรรลุความต้องการร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ด้วยการเป็นเจ้าของกิจการร่วมกันและควบคุมกิจการนั้นด้วยวิถีทางประชาธิปไตย”

ปัญญา หิรัญรัมย์และคณะ (2549 : 5 - 6) กล่าวว่า ผู้รู้ได้ให้คำจำกัดความของสหกรณ์ ดังนี้

1. ฮิวเบิร์ต คัลเวอร์ต (Hubert Calvert) ได้ให้คำจำกัดความว่า สหกรณ์เป็นวิธีการจัดองค์การรูปหนึ่ง ซึ่งบุคคลหลายคนเข้าร่วมกันโดยความสมัครใจ ในฐานะของความเป็นมนุษย์โดยการมีสิทธิเสมอกันทั้งหมด เพื่อการสร้างความจำเป็นทางทรัพย์ของเขาเหล่านี้

2. ชาร์ล จีต (Charles Gide) นักสหกรณ์และนักเศรษฐศาสตร์ชาวฝรั่งเศสได้ให้คำจำกัดความว่า สหกรณ์คือ สมาคมที่มุ่งกำจัดเสียซึ่งกำไร

3. เอส. เอส. ตาลมาคี (S.S. Talmaki) นักสหกรณ์ชาวอินเดีย ได้ให้คำจำกัดความว่าสหกรณ์เป็นวิธี ประกอบการชนิดหนึ่ง ซึ่งบุคคลหลายคนร่วมงานกันด้วยใจสมัครตามหลักแห่งความเสมอภาคเพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ ในทางเศรษฐกิจโดยวิธีสุจริต

4. ซี. อาร์. เฟย์ (C.R. Fay) ได้ให้คำจำกัดความว่า สมาคมสหกรณ์เป็นที่รวมคนด้วยความมุ่งหมายเพื่อการค้า ร่วมกัน ซึ่งจัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้ที่มีทรัพย์น้อย โดยดำเนินการไปในทางที่ไม่เห็นแก่ตัว บนเงื่อนไขที่วางไว้ว่า สมาชิกจะได้รับผลประโยชน์ตามส่วนแบ่งแห่งกำไรในกิจการงานที่กระทำกับสหกรณ์

5. ฮานส์ เกบฮาร์ด (Harnes Gebhard) นักเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์ชาวฟินแลนด์ได้ให้คำจำกัดความว่า สมาคมสหกรณ์เป็นที่รวมคน ตั้งขึ้นตามหลักการเสมอภาค ไม่จำกัดจำนวนสมาชิกและเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินการ ตามหลักเศรษฐกิจ เพื่อส่งเสริมฐานะทางการเงินและการดำเนินอาชีพของสมาชิก ด้วยวิธีช่วยตนเองตามลำพัง หรือ ช่วยตนเองด้วยความสนับสนุนของรัฐบาล โดยมีข้อแม้ว่าผลกำไรจากประโยชน์ของการกระทำร่วมกันจะต้องแบ่งตาม ส่วนของงานที่สมาชิกคนหนึ่งๆ กระทำ มิใช่แบ่งตามส่วนแห่งเงินทุน

จากนิยามความหมายต่างๆ ของสหกรณ์ดังกล่าวข้างต้น พอที่จะสรุปความหมายของสหกรณ์ว่า สหกรณ์เป็น องค์การทางเศรษฐกิจและสังคมที่เน้นการรวมกลุ่มบุคคล รวมทรัพย์โดยสมัครใจตามหลักความเสมอภาค เพื่อส่งเสริม ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมโดยสุจริตวิธีและมีได้หวังผลกำไรสูงสุด โดยอาศัยการช่วยเหลือตนเองและ ช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน ให้เกิดการอยู่ดีกินดีในหมู่สมาชิก

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่ดำเนินงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกในการรับฝากเงิน กู้ยืมเงิน รับสวัสดิการต่างๆ ตามที่สหกรณ์จัดเตรียมไว้รวมไปถึงการทำธุรกรรมต่างๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้จะมีคุณภาพเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ การบริหารจัดการของสหกรณ์นั้นๆ ว่าประสิทธิภาพเพียงใด โดยทั่วไปแล้วแต่ละสหกรณ์มักจะมีข้อบ่งชี้และกระบวนการบริหารจัดการของสหกรณ์ในลักษณะเดียวกันและคล้ายคลึงกัน สำหรับการบริหารงานสหกรณ์นั้นได้มีผู้ให้ข้อบ่งชี้ไว้มากมายและแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความจำเป็นของการดำเนินงานของแต่ละสหกรณ์นั้นๆ ดังนี้

พิชัย เครือพิมาย (2543) ได้กำหนดข้อบ่งชี้ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ดังนี้ การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารบุคคล การสั่งการ การควบคุม

ชวลิต บุญปั้น (2547) ได้กำหนดแนวคิดการพัฒนาองค์การสหกรณ์ ดังนี้

1. ข้อบังคับ กฎ ระเบียบสหกรณ์
2. วิธีการปฏิบัติ
3. โครงสร้างองค์กร
4. สมาชิกสหกรณ์
5. คณะกรรมการดำเนินการ
6. พนักงานและเจ้าหน้าที่

สฤณี สมิตจิต (2549) และเดชาวุธ เจ๊ะเต๊ะ (2550) ได้กำหนดข้อบ่งชี้ของการดำเนินงานสหกรณ์ที่สอดคล้องกัน ดังนี้ แนวคิดของสหกรณ์วัตถุประสงค์ของสหกรณ์โครงสร้างการบริหารงาน การบริการสมาชิกสหกรณ์ การบริการเงินรับฝาก การบริการให้เงินกู้ยืมและการถือหุ้น การจัดสวัสดิการของสหกรณ์รูปแบบของการบริหารสหกรณ์และข้อเสนอแนะที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

วิที วงษ์เพ็ชร์ (2549) ได้กำหนดข้อบ่งชี้การพัฒนาสหกรณ์ออมทรัพย์ดังนี้พัฒนาบุคลากร พัฒนาระเบียบข้อบังคับ ฐานการเงิน สินเชื่อ เงินฝาก และการลงทุน

แวอับดุลรอมนัน ยาเมาะ (2550) ได้กำหนดข้อบ่งชี้การบริหารจัดการสหกรณ์ออกเป็น 8 ประการ ดังนี้

1. นโยบายและแผน
2. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
3. การประชาสัมพันธ์
4. การจัดสวัสดิการแก่สมาชิก
5. การระดมทุน
6. การให้บริการด้านสินเชื่อ
7. การให้บริการการลงทุน
8. การเงินการบัญชี

แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎี CAMELS Analysis

“CAMELS” เป็นเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานและต่อมาได้พัฒนาเป็นเครื่องมือทางการเงินเพื่อสร้างสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) อักษรแต่ละตัวของคำ “CAMELS” จะทำหน้าที่เฝ้าดูแต่ละเรื่องแตกต่างกัน แต่ละตัวมีความสัมพันธ์และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ องค์ประกอบที่สำคัญในมุมมอง 6 มิติ ของ CAMELS มีดังนี้ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : คู่มือการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis, 2548)

มิติที่ 1 : C – Capital strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง หรือ ความเข้มแข็งของเงินทุน เป็นการวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุนที่สามารถรองรับหรือป้องกันผลกระทบจากความเสียหายทางด้านธุรกิจและการเงินที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ เงินทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสม ระเบียบข้อบังคับ กำไรสุทธิและการจัดหาเงินทุนในรูปของการก่อหนี้ผูกพัน

มิติที่ 2 : A – Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์

คุณภาพของสินทรัพย์เป็นการวิเคราะห์ว่า สินทรัพย์ที่ลงทุนได้ก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์อย่างไร และได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ สินทรัพย์ที่วัดประสิทธิภาพ เช่น ลูกหนี้ สินค้าคงคลังและสินทรัพย์รวม

มิติที่ 3 : M – Management capability : ชีตความสามารถในการบริหาร

ชีตความสามารถในการบริหารงานเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางแผนกลยุทธ์ และจัดโครงสร้างองค์กรในการนำองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคมที่กิจการเผชิญอยู่

มิติที่ 4 : E – Earning sufficiency : การทำกำไร

การทำกำไรเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์ในธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินอยู่ ซึ่งจะประกอบไปด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ต่ำและเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละธุรกิจให้มากที่สุด รวมทั้งวิเคราะห์ถึงคุณภาพและแนวโน้มของกำไรในอนาคตของสหกรณ์

มิติที่ 5 : L – Liquidity : สภาพคล่อง

สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน เป็นการพิจารณาความเพียงพอของเงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียง เงินสด รวมถึงสินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายสภาพคล่องวัดได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งคำนวณได้จากสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับ หนี้สินกับหนี้สินหมุนเวียน หากสหกรณ์มีความเสี่ยงของเงินทุน สหกรณ์จำเป็นต้องรักษาสภาพคล่องให้สูงเพียงพอเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน

มิติที่ 6 : S – Sensitivity : ผลกระทบต่อธุรกิจ

ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจ หรือความอ่อนไหวของธุรกิจ คือ ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบในแง่ลบต่อธุรกิจ โดยพิจารณาปัจจัยแวดล้อมสหกรณ์ สาเหตุการเกิดปัจจัยเสี่ยงอาจมาจากภาครัฐหรือจากสถานการณ์ทั่วไป ภาวะวิกฤต ภัยธรรมชาติ ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ อันประกอบด้วยภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบายช่วยเหลือของภาครัฐ ระเบียบข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ หากสหกรณ์ไม่สามารถวางแผนกลยุทธ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อธุรกิจ

ของสหกรณ์ ผลกระทบต่อธุรกิจ และผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงซึ่งประกอบไปด้วยการลดลงของรายได้และการเพิ่มขึ้นของต้นทุน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กนกวรรณ สุตสาอาด (2561) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานของสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ จำกัด และ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูประจำวงคีรีชั้น จำกัด จากรายงานประจำปี พ.ศ. 2561 โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี CAMELS ANALYSIS เพื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนและข้อมูลสำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ขนาดใหญ่พิเศษ ในปี 2561 โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี CAMELS Analysis ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครูประจำวงคีรีชั้น จำกัด อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน เท่ากับ 0.73 เท่า อยู่ในระดับดีมาก อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ เท่ากับ 0.05 อยู่ในระดับดี อัตราการเติบโตทุน เท่ากับร้อยละ 5.10 อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ อัตราการเติบโตของหนี้ เท่ากับ ร้อยละ -5.29 อยู่ในระดับดีมาก จะเห็นว่าตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2561 เป็นต้นมาหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูประจำวงคีรีชั้น จำกัด มีลดลงจากปี พ.ศ. 2560 เป็นอย่างมาก แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้เงินทุนจากภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในที่นี้คือ เงินกู้ยืมระยะสั้น อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ ร้อยละ 6.93 อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ

อารมณ กัณหา และพันธ์ศักดิ์ ภูทอง (2558) ได้ทำการศึกษาผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาผลการดำเนินงานโดยใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินตามทฤษฎี CAMELS Analysis ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2557 ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีการบริหารสินทรัพย์อยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากสหกรณ์สามารถนำสินทรัพย์ไปหมุนเวียนเพื่อก่อให้เกิดรายได้เพียง 0.06 รอบซึ่งไม่ถึง 1 รอบ ส่งผลให้เกิดการดำเนินงานได้รับผลตอบแทนในอัตราร้อยละ 5.57 กล่าวคือ มีการลงทุนในสินทรัพย์รวม 100 บาท ก่อให้เกิดกำไรจากการดำเนินงาน 5.57 บาทและการเติบโตของสินทรัพย์ในอัตราร้อยละ 9.43 แสดงว่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของสหกรณ์ยังไม่ดีพอ

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าในลักษณะเชิงวิเคราะห์ (Analysis Studies) เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ ประกอบด้วยอัตราส่วนทางการเงินจำนวน 19 อัตราส่วน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลทางการเงินจาก งบดุล งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบ รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด โดยทำการศึกษาในช่วงปี พ.ศ.2559 – 2563 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 5 ปี มาวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และศึกษาจากเอกสารของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ งานวิจัยวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง และเว็บไซต์

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากอัตราส่วนทางการเงิน โดยการนำข้อมูลทางการเงินที่ได้จากรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ในช่วงปี พ.ศ.2559 – 2563 มาคำนวณและวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินตามกรอบแนวคิดตามทฤษฎี CAMELS Analysis เพื่อนำมาประเมินผลการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ระดับดังนี้

ระดับดีมาก เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีค่าดีกว่าอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) มากกว่า ร้อยละ 30 ขึ้นไป

ระดับดี เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีค่าดีกว่าอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) ไม่เกินร้อยละ 30

ระดับน่าพอใจ เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีค่าดีกว่าอัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group)

ระดับไม่น่าพอใจ เท่ากับ อัตราส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group) มีค่ามากกว่าอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด

2. แนวโน้มของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2559 – 2563 โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ระดับดังนี้

ระดับดีมาก เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีแนวโน้มในทิศทางเดียวกันมากกว่า ร้อยละ 10 ขึ้นไป

ระดับดี เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีแนวโน้มในทิศทางเดียวกันไม่เกินร้อยละ 10

ระดับน่าพอใจ เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลง

ระดับไม่น่าพอใจ เท่ากับ อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีแนวโน้มทิศทางตรงกันข้าม

ผลการศึกษาวิจัย

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉลี่ย (Peer Group)

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง มีดังนี้

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 0.66 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีเงินทุนเพียงพอที่จะชำระหนี้เมื่อถึงกำหนด เนื่องจากทุนของสหกรณ์ 1.00 บาท มีหนี้สินที่ต้องชำระเพียง 0.66 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยสหกรณ์ สหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน

จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 41.07 แสดงว่ามีส่วนหนี้สินอยู่ในระดับดีมาก เจ้าหนี้ของ สหกรณ์มีความเสี่ยงต่ำ

2. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ 0.05 เท่า สูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ 0.01 เท่า คิดเป็นร้อยละ 20 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีส่วน ทุนสำรองอยู่ในระดับดี ซึ่งใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยมาก แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีความเข้มแข็งด้านเงินทุนมากกว่าเพียงเล็กน้อย

3. อัตราการเติบโตของทุนสหกรณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ ร้อยละ 40.16 สูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 79.90 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีการ เติบโตของทุนอยู่ในระดับดีมาก มีเงินทุนเพิ่มขึ้นทั้งจากการระดมทุนจากสมาชิกและจากผลการดำเนินงานของ สหกรณ์ซึ่งส่งผลต่อความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

4. อัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ ร้อยละ 5.31 ต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 7.81 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีการเติบโตของหนี้ อยู่ในระดับน่าพอใจ มีหนี้สินที่ต้องชำระคืนลดลง มีการจัดหาทุนภายนอกน้อยกว่าค่าเฉลี่ย เนื่องจากสามารถจัดหา ทุนจากภายในได้

5. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ ร้อยละ 6.24 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 11.49 แสดงว่า ประสิทธิภาพในการนำเงินทุนไปใช้ในการดำเนินงาน เพื่อก่อให้เกิดกำไรอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ มีดังนี้

1. อัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ 0.05 รอบ ต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยสหกรณ์ 0.01 รอบ คิดเป็นร้อยละ 16.67 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด สามารถ ใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ในระดับที่ใกล้เคียงกันแต่ก็ยังต่ำกว่าจึงอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ ร้อยละ 3.73 สูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 11.26 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด สามารถนำ สินทรัพย์ไปใช้ดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดผลกำไรอยู่ในระดับดี

3. อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ ร้อยละ 6.31 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 7.75 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีอัตราการ เติบโตของสินทรัพย์อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ เนื่องจาก สหกรณ์มีการก่อหนี้ที่ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับอัตราการเติบโต ของหนี้ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร มีดังนี้

1. อัตราการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ ร้อยละ -8.69 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 382.14 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจ เงินแผ่นดิน จำกัด มีปริมาณธุรกิจและการให้บริการสมาชิก ที่ค่อนข้างน้อย และยังไม่ตรงกับความต้องการ ของสมาชิก

มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร มีดังนี้

1. กำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ 18,240.09 บาท/คน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ 8,798.98 บาท/คน คิดเป็นร้อยละ 32.54 แสดงว่า มีกำไรต่อสมาชิกอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ มีการสร้างรายได้เพื่อตอบแทนสมาชิกต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

2. เงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ 340,890.82 บาท/คน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ออมทรัพย์ 289,199.86 บาท/คน คิดเป็นร้อยละ 45.90 แสดงว่า มีเงินออมต่อสมาชิกอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ แสดงว่าให้ความสำคัญกับการออมเงินค่อนข้างต่ำ

3. หนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ 283,604.37 บาท/คน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 316,250.01 บาท/คน คิดเป็นร้อยละ 52.72 แสดงว่า มีหนี้สินต่อสมาชิกอยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากคุณภาพของลูกหนี้และความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ สูงกว่าค่าเฉลี่ย สมาชิกจึงมีเงินออมเฉลี่ยมากกว่าหนี้สินเฉลี่ย

4. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ ร้อยละ 12.52 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 9.38 แสดงว่า สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้อย่างประหยัดและคุ้มค่าอยู่ในระดับน่าพอใจ

5. อัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ ร้อยละ 7.59 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 37.01 แสดงว่า มีประสิทธิภาพในการบริหารทุนสำรองอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ

6. อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ ร้อยละ 0.58 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 93.36 แสดงว่า มีการเติบโตของทุนสะสมอื่นอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ประสิทธิภาพในการบริหารทุนสำรองและทุนสะสมอื่น ยังไม่ดี

7. อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ ร้อยละ 9.20 สูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 26.09 แสดงว่า มีการเติบโตของกำไรสุทธิอยู่ในระดับดี เนื่องจากสามารถบริหารจัดการค่าใช้จ่ายได้อย่างประหยัดและคุ้มค่า

8. อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ ร้อยละ 87.50 สูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 33.42 แสดงว่า มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดผลกำไรกลับคืนมาอยู่ในระดับดีมาก มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดผลกำไรกลับคืนมาได้เป็นอย่างดี

มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน มีดังนี้

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ 1.03 เท่า สูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 59.22 แสดงว่า มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอยู่ในระดับดีมาก แสดงว่า สหกรณ์สามารถชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อถึงกำหนดได้ดีและมีสภาพคล่องทางการเงินที่ดี

2. อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เท่ากับ ร้อยละ 100 สูงกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 1.66 แสดงว่าสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด สามารถเรียกเก็บหนี้จากสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก มีความเสี่ยงในการเรียกเก็บน้อย

แนวโน้มของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ในช่วงปี พ.ศ.

2559 – 2563

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ในช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2559 – 2563)

สหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีความเสี่ยงด้านเงินทุนอยู่ในระดับที่น่าพอใจ อัตราหนี้สินต่อทุน มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ซึ่งค่าเฉลี่ย 5 ปี ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อยู่ในระดับที่น่าพอใจ มีอัตราคงที่เท่ากันทุกปี การเติบโตของทุนของสหกรณ์และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ มีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นและลดลงไม่คงที่ ดังนั้นสหกรณ์ควรมีการปรับปรุงการบริหารงานเพื่อให้ผลการดำเนินงานดีขึ้นทั้งด้านอัตราการเติบโตของทุนและอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน อัตราการเติบโตของหนี้สินอยู่ในระดับที่ดีมาก จะเห็นได้ว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 จนถึง ปี พ.ศ. 2563 อัตราการเติบโตของหนี้สินลดลงเป็นอย่างมาก แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กนกวรรณ สุดสะอาด (2561) พบว่า อัตราการเติบโตของหนี้ เท่ากับ ร้อยละ -5.29 อยู่ในระดับดีมาก จะเห็นว่าตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา หนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูประจวบคีรีขันธ์ จำกัด มีลดลงจากปี พ.ศ. 2560 เป็นอย่างมาก แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้เงินทุนจากภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในที่นี้คือ เงินกู้ยืมระยะสั้น

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ ในช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2559 – 2563)

สหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีอัตราหมุนของสินทรัพย์อยู่ที่ 0.05 รอบ เท่ากันทุกปี มีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลง แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์สามารถนำสินทรัพย์ไปดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดรายได้ที่ไม่น่าพอใจ เนื่องจากสหกรณ์สามารถนำสินทรัพย์ไปหมุนเวียนเพื่อก่อให้เกิดรายได้ไม่ถึง 1 รอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อารมณ กัณหา และพันธ์ศักดิ์ ภูทอง (2558) พบว่า ในปี พ.ศ. 2557 สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด มีการบริหารสินทรัพย์อยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากสหกรณ์สามารถนำสินทรัพย์ไปหมุนเวียนเพื่อก่อให้เกิดรายได้เพียง 0.06 รอบซึ่งไม่ถึง 1 รอบ ส่งผลให้เกิดการดำเนินงานได้รับผลตอบแทนในอัตราร้อยละ 5.57

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด อยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ มีแนวโน้มลดลง ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ได้รับผลตอบแทนเฉลี่ยในอัตราร้อยละ 3.73 กล่าวคือ เมื่อมีการลงทุนในสินทรัพย์รวม 100 บาท ก่อให้เกิดกำไรจากการดำเนินงานเพียง 3.73 บาท รวมไปถึงการเติบโตของสินทรัพย์ในช่วงระยะเวลา 5 ปี เฉลี่ยอยู่ที่ ร้อยละ 8.41 แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ยังไม่่าพอใจ สหกรณ์ควรปรับปรุงการบริหารสินทรัพย์ให้ดียิ่งขึ้น

มิติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร ในช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2559 – 2563)

สหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีอัตราการเติบโตของธุรกิจที่ไม่น่าพอใจ ตลอดช่วงระยะเวลา 5 ปี มีแนวโน้มการเติบโตของธุรกิจที่ลดลงเรื่อยๆ กล่าวคือ สมาชิกเข้ามาใช้บริการธุรกิจลดน้อยลง รวมทั้งมีปริมาณธุรกิจและการให้บริการสมาชิกที่ค่อนข้างน้อย และยังไม่ตรงกับความต้องการของสมาชิก รวมถึงการให้สินเชื่อ บางประเภท สมาชิกได้ใช้สิทธิการกู้ในแต่ละรายเต็มสิทธิการกู้แล้ว จึงไม่สามารถกู้เพิ่มได้

มติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร ในช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2559 – 2563)

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกำไรแล้ว โดยภาพรวม ส่วนใหญ่ถือว่าอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ เนื่องจากกำไรต่อสมาชิก เงินออมต่อสมาชิก อัตราการเติบโตของทุนสำรอง และอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ในช่วงระยะเวลา 5 ปี มีแนวโน้มที่ไม่คงที่

หนี้สินต่อสมาชิก ในช่วงปี พ.ศ. 2559-2562 มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น แล้วมาลดลงในปี พ.ศ. 2563 แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้สหกรณ์ที่มีคุณภาพและสหกรณ์สามารถบริหารลูกหนี้ได้ดี รวมถึงการที่สหกรณ์มีธุรกิจและการให้บริการยังไม่ตรงกับความต้องการของสมาชิก ทำให้สมาชิกเข้ามาใช้บริการลดลงส่งผลให้หนี้สินต่อสมาชิกในปี พ.ศ. 2563 ลดลง

สหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ แต่เมื่อดูแนวโน้มของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในช่วงระยะเวลา 5 ปี นั้นพบว่า อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิ อยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ มีแนวโน้มในทิศทางที่ลดลง สหกรณ์ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดผลกำไรกลับคืนมาให้มากขึ้น

มติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน ในช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2559 – 2563)

สภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด อยู่ในเกณฑ์ที่ยังไม่ดี ถึงแม้ว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนจะมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2562 แต่มาลดลงในปี พ.ศ. 2563 โดยมีค่าเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 0.93 เท่า กล่าวคือหนี้สินระยะสั้นทุก 1 บาท สหกรณ์มีสินทรัพย์ที่นำมาชำระหนี้ได้เพียง 93 สตางค์เท่านั้น อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก สหกรณ์สามารถบริหารจัดการลูกหนี้ให้เป็นไปตามกำหนดเวลาได้อย่างเหมาะสม

มติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ

สหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ได้รับผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงที่เข้ามาอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากคู่แข่งที่เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ สถาบันการเงิน อัตราดอกเบี้ยของตลาด เทคโนโลยี รวมถึง ภัยธรรมชาติ ที่ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ ทั้งด้านระบบการบริหารงานของธนาคารพาณิชย์ที่มีความรัดกุม น่าเชื่อถือ และมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยากเท่ากับสหกรณ์ อัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์มีความเสี่ยงที่สูงขึ้น เทคโนโลยีทางการเงินที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ทั้งการฝากเงินกับเครื่องรับฝากเงินอัตโนมัติ การทำธุรกรรมทางการเงินด้วย E-Banking ผ่าน Application ที่สหกรณ์ไม่มีเหมือนกับธนาคารพาณิชย์ รวมถึงผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในช่วงปีต้นปี พ.ศ. 2563 จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ การบริหารการจัดการ การทำงานเกี่ยวกับเอกสาร การติดต่อประสานงาน การควบคุมและการตรวจสอบ ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปได้ค่อนข้างช้า ขาดความต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย

มติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

การเติบโตของทุนของสหกรณ์และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ มีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นและลดลงตลอดช่วงระยะเวลา 5 ปี ดังนั้นสหกรณ์ควรมีการปรับปรุงการบริหารงานเพื่อให้ผลการ

ดำเนินงานดีขึ้น ทั้งด้านอัตราการเติบโตของทุนและอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มมากขึ้น ปรับปรุงการจัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีให้มีเงินทุนสำรองเพิ่มขึ้น รวมถึงสหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับการระดมทุนจากสมาชิกให้มากขึ้นเพื่อขยายกิจการให้เติบโตมากยิ่งขึ้น

มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีอัตราหมุนของสินทรัพย์อยู่ที่ 0.05 รอบ เท่ากันทุกปี สหกรณ์ควรปรับปรุงการบริหารสินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่ควรเก็บรักษาเงินสดในมือมากเกินไป หรือฝากไว้กับธนาคารเกินความจำเป็น ควรนำไปลงทุนให้ได้ผลตอบแทนที่สูงกว่าดอกเบี้ยธนาคาร

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์ อยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ มีแนวโน้มลดลง สหกรณ์ควรบริหารให้มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้น และควรเพิ่มขึ้นจากการระดมทุนจากสมาชิกหรือผลการดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อที่จะไม่ต้องมีภาระค่าใช้จ่ายจากดอกเบี้ยเงินกู้

มติที่ 3 ความสามารถในการบริหาร

สหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด มีอัตราการเติบโตของธุรกิจที่ไม่น่าพอใจ ตลอดช่วงระยะเวลา 5 ปีมีแนวโน้มการเติบโตของธุรกิจที่ลดลงเรื่อยๆ สหกรณ์ควรปรับปรุงการให้บริการด้านรับฝากเงินซึ่งถือเป็นธุรกิจหลักของสหกรณ์ ให้มีความสะดวก รวดเร็ว เหมือนกับการส่งค่าหุ้นสะสมรายเดือนที่หักจากเงินเดือนของสมาชิกหรือช่องทางที่ง่ายกว่านั้น

มติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร

สหกรณ์ออมทรัพย์การตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกำไรแล้ว โดยภาพรวมส่วนใหญ่ถือว่าอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ เนื่องจาก กำไรต่อสมาชิก เงินออมต่อสมาชิก อัตราการเติบโตของทุนสำรองและอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ มีแนวโน้มที่ไม่คงที่ อัตรากำไรสุทธิที่ลดลง ถึงแม้ว่าอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสหกรณ์ แต่เมื่อดูแนวโน้มของผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในช่วงระยะเวลา 5 ปี นั้น พบว่า อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สหกรณ์ควรปรับปรุงการบริหารต้นทุนในการดำเนินงานและควบคุมค่าใช้จ่ายให้ลดลง พิจารณาลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดผลกำไรกลับคืนมาให้มากขึ้น รวมถึงส่งเสริมให้สมาชิกฝากเงินกับสหกรณ์ให้มากขึ้นเพื่อสร้างวินัยทางการเงินให้กับสมาชิกและเป็นการระดมทุนของสหกรณ์อีกทางหนึ่ง

มติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน

อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก สหกรณ์สามารถบริหารจัดการลูกหนี้ให้เป็นไปตามกำหนดเวลาได้อย่างเหมาะสม แต่สภาพคล่องของสหกรณ์ ก็ถืออยู่ในเกณฑ์ที่ยังไม่ดี อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 0.93 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียน กล่าวคือหนี้สินระยะสั้นทุก 1 บาท สหกรณ์มีสินทรัพย์ที่นำมาชำระหนี้ได้เพียง 93 สตางค์เท่านั้น สหกรณ์ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารธุรกิจให้ตรงกับความต้องการของสมาชิกและดียิ่งขึ้น

มติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ

ปัจจัยเสี่ยงที่เข้ามากระทบต่อธุรกิจของสหกรณ์อย่างรุนแรง คือ คู่แข่งที่เป็นสถาบันการเงิน ทั้งด้านระบบการบริหารงานของธนาคารพาณิชย์ที่มีความรัดกุม น่าเชื่อถือ และมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยากเท่ากับสหกรณ์ อัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์มีความเสี่ยงที่สูงขึ้น เทคโนโลยีทาง

การเงินที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ทั้งการฝากเงินกับเครื่องรับฝากเงินอัตโนมัติ การถอนเงินสดจากตู้เอทีเอ็มโดยไม่ต้องใช้บัตรกดเงินสด (ATM) การทำธุรกรรมทางการเงินด้วย E-Banking อีกทั้งยังมี Application ที่เป็น Super Application ที่สามารถทำธุรกรรมทางการเงินทุกประเภทรวมถึงการปล่อยสินเชื่อเงินกู้ได้ใน Application เดียว ดังนั้น สหกรณ์ควรพัฒนาเทคโนโลยีและธุรกิจบริการให้มีความทันสมัย เข้าถึงง่าย ตรงกับความต้องการเพื่อดึงดูดให้ทั้งสมาชิกและบุคคลที่ยังไม่ใช่สมาชิกเข้ามาใช้บริการมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษามีข้อจำกัดและไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ในหลายประเด็น เช่น จำนวนลูกหนี้เงินกู้ จำนวนเงินกู้ในสินเชื่อแต่ละประเภท ลูกหนี้ที่ไม่ชำระตามกำหนด เป็นต้น ดังนั้น การวิจัยในครั้งต่อไปจึงควรนำประเด็นดังกล่าวมาศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น
2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการนำแนวคิดตามทฤษฎี Camels Analysis มาใช้ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ดังนั้น การวิจัยในครั้งต่อไปควรนำอัตราส่วนทางการเงิน แนวคิด ทฤษฎี ที่สถาบันการเงินต่างๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงินเพียงเท่านั้น ดังนั้น การศึกษาในครั้งต่อไป ควรเป็นการศึกษาในด้านของสภาพพอใจหรือพฤติกรรมของสมาชิกที่มาใช้บริการสหกรณ์ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้พัฒนา ปรับปรุง การบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, (2548). การประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis วิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2564, จาก https://www.cad.go.th/ewtadmin/ewt/statistic/download/cfsaws_4p/semina/south/3_2payao.pdf
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย. (2559). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2564, จาก <https://office.cpd.go.th/rlo/index.php/2016-05-23-06-56-36/2016-06-02-02-37-35/2016-06-02-02-43-26?showall=1>
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, (ม.ป.ป.). การใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงาน. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2564, 14 เมษายน 2564 จาก https://www.cad.go.th/download/1_4account.pdf
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, (2563). รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2562. ค้นเมื่อ 12 มกราคม 2564, จาก https://statistic.cad.go.th/download/report_info/62/save_2_62.pdf
- ณัฐพัชร์ ผาก่า. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสวัสดิการออมทรัพย์ไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน จำกัด. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นาดยา ภูมณี. (2556). การวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนและความเพียงพอของเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ไทย. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- นิลรัตน์ เฟื่องนคร. (2557). การบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสถาบันการเงิน กรณีศึกษาเปรียบเทียบระหว่างธนาคารพาณิชย์ กับสหกรณ์ออมทรัพย์. การศึกษาอิสระบัณฑิตมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม

- ภัทรศยา ชัดตะนัน. (2557). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้บริการสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ประสพชัย พสุนนท์. (2558). *การประเมินสมรรถนะและประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์สถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร
- อารมณ กัณหา และพันธ์ศักดิ์ ภูทอง. (2558). *การศึกษาผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด*. สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอุบลราชธานี จำกัด
- รณกร สุภจินต์. (2559). *แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำกัด ปีทางบัญชี 2552-2556*. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- เกียรียง กิจบำรุงรัตน์. (2559). *ปัจจัยข้อมูลของอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ภาคการเกษตรและสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ประจำปี 2558*. การศึกษาอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- ชลดา มั่นสทรง, ภาณุ เซาร์ปรีชา และจำเนียร จวงตระกูล. (2559). *การวัดผลการดำเนินงานทางการเงินและความเสี่ยงจากการล้มละลายทางการเงินของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์ตามกรอบแนวทางการวิเคราะห์ CAMEL*. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต, 11(1), 35-43.
- ชญานุช ป้องขัน และธิดาทิพย์ ปานโรจน์. (2560). *การวิเคราะห์สถาบันการเงินเฉพาะกิจของประเทศไทย โดยใช้แบบจำลอง CAMELS*. การประชุมวิชาการระดับชาติ ม.อ.ตรัง ประจำปี 2560, 117-126.
- รณกร สุภจินต์, อมรา ตีรศรีวัฒน์ และภาสวรรณ สุนทรารักษ์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินกับหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย*. การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 56, 556-566.
- ศุภนิดา วุฒิสมนบูรณ์พันธ์. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่าง CAMELS Analysis กับความสามารถกำไรของธนาคารพาณิชย์ในไทย 11 แห่ง ในช่วงปี 1998 – 2018*. การศึกษาอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- จิตติพงศ์ พุทธรักษา, ชัยวุฒิ ตั้งสมชัย และมาลีมาส สิทธิสมบัติ. (2561). *การวิเคราะห์ CAMELS และการวิเคราะห์องค์ประกอบจากข้อมูลการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดลำปาง*. การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กนกวรรณ สุดสะอาด. (2561). *การดำเนินงานของสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ กระทรวงศึกษาธิการ จำกัด และ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูประจำจังหวัดจันทบุรี จำกัด จากรายงานประจำปี พ.ศ. 2561 โดยใช้แนวคิดตามทฤษฎี CAMELS ANALYSIS*. การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธันวาท เลหาศิริวงศ์. (2561). *แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ซึ่งมีผลกระทบต่อระบบการเงินไทย*. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.